

**WYMAGANIA edukacyjne NA OCENY ŚRÓDROCZNE i ROCZNE
dla uczniów klasy V w roku szkolnym 2022/2023 z przedmiotu HISTORIA**

L.p.	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
1.	Uczeń wie czym jest rewolucja neolityczna	porównuje koczowniczy tryb życia z osiadłym	Opisuje skutki rewolucji neolitycznej		
2.	lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii, Egiptu i Izraela) oraz cywilizacje starożytnej Grecji i Rzymu	wyjaśnia różnicę pomiędzy politeizmem i monoteizmem	charakteryzuje strukturę społeczeństwa i system wierzeń w Egipcie, Grecji i starożytnym Izraelu,	wskazuje osiągnięcia omówionych cywilizacji w różnych dziedzinach: filozofii, nauce, architekturze, sztuce, potrafi je przyporządkować do danego obszaru, dostrzega ich wpływ na zachodzące zmiany	analizuje wpływ osiągnięć na zachodzące zmiany; potrafi dostrzec różnice między cywilizacjami w różnych dziedzinach życia
3	wymienia różne formy sprawowania władzy			porównuje system sprawowania władzy oraz organizację społeczeństwa w Egipcie, Atenach peryklejskich i Rzymie;	Charakteryzuje i ocenia postawy społeczeństw starożytnych wobec niewolników i ludów podbitych
4	umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny oraz rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa	opisuje życie pierwszych chrześcijan;		rozumie przyczyny i skutki przyjmowania chrześcijaństwa	

Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 11 w Krakowie

5	umiejszcawia w czasie i przestrzeni zasięg podbojów arabskich	Zna zasady islamu	wyjaśnia wpływ cywilizacji islamskiej na Europę		
6	lokalizuje w czasie i przestrzeni cesarstwo bizantyjskie		rozpoznaje osiągnięcia kultury bizantyjskiej (prawo, architektura, sztuka)		
7	potrafi wymienić państwa powstałe w okresie wczesnego średniowiecza oraz wskazać je na mapie; wie, kim był Karol Wielki	wie, które z tych państw najszybciej przyjęły chrześcijaństwo;			
8	Wie, czym była schizma wschodnia			wyjaśnia przyczyny i skutki rozłamu w Kościele w XI wieku oraz opisuje relacje pomiędzy władzą cesarską a papieską	rozumie rolę chrześcijaństwa w kształtowaniu się średniowiecznej Europy
9	przedstawia instytucje systemu lennego, wyjaśnia pojęcie stanu i charakteryzuje podziały społeczne w średniowieczu	opisuje warunki życia średniowiecznego miasta i wsi;	porównuje kulturę rycerską i kulturę miejską, opisuje charakterystyczne cechy wzoru rycerza średniowiecznego wskazuje różnice pomiędzy stylem romańskim a stylem gotycki	rozpoznaje zabytki kultury średniowiecza, wskazuje różnice pomiędzy stylem romańskim a stylem gotyckim	Wyjaśnia i ocenia rolę Kościoła (w tym zakonów) w dziedzinie nauki, architektury, sztuki i życia codziennego, porównuje średniowieczne zakony
10	sytuuje w czasie i przestrzeni państwo		wyjaśnia okoliczności przyjęcia chrztu przez Piastów	Wyjaśnia następstwa kulturowe, społeczne i polityczne	

Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 11 w Krakowie

	pierwszych Piastów oraz przedstawia jego genezę			chrystianizacji Polski	
11	opisuje społeczeństwo Polski pierwszych Piastów i wskazuje charakterystyczne cechy monarchii patrymonialnej		charakteryzuje rozwój i kryzys monarchii Bolesława Chrobrego i Mieszka II ; opisuje odbudowę i rozwój państwa Piastów za rządów Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego;przedstawia dokonania Bolesława Krzywoustego; opisuje konflikt z Niemcami		
12	umieszcza w czasie i przestrzeni Polskę okresu rozbicia dzielnicowego	opisuje przyczyny oraz skutki rozbicia dzielnicowego	porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi oraz zagrożeniem najazdami tatarskimi w okresie rozbicia dzielnicowego	opisuje przemiany społeczne i gospodarcze, z uwzględnieniem ruchu osadniczego na prawie magdeburskim	
13	charakteryzuje proces zjednoczenia państwa polskiego na przełomie XIII i XIV wieku, wskazując na rolę władców piastowskich (ze szczególnym uwzględnieniem roli Władysława Łokietka) oraz Kościoła.				
14	opisuje rozwój terytorialny państwa polskiego w XIV i XV	przedstawia dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki	wyjaśnia przyczyny i następstwa unii Polski z Litwą; charakteryzuje dokonania w	opisuje związki Polski z Węgrami w XIV i XV wieku	

Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 11 w Krakowie

	wieku;	wewnętrznej (system obronny, urbanizacja kraju, prawo, nauka) oraz w polityce zagranicznej	dziedzinie polityki wewnętrznej i zagranicznej Jagiellonów w XV wieku		
15	porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi w XIV–XV wieku;	charakteryzuje rozwój monarchii stanowej i uprawnień stanu szlacheckiego (do konstytucji <i>nihil novi</i>)			
16	wyjaśnia przyczyny i ocenia skutki odkryć geograficznych na życie społeczno-gospodarcze i kulturowe Europy oraz dla Nowego Świata, umieszcza w czasie i przestrzeni wyprawy Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana	sytuuje w przestrzeni posiadłości kolonialne Portugalii i Hiszpanii			
17	rozpoznaje charakterystyczne cechy renesansu europejskiego, charakteryzuje największe osiągnięcia Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Rafaela Santi, Erazma z Rotterdamu, Mikołaja Kopernika, Galileusza i Jana Gutenberga		wymienia przyczyny i następstwa reformacji, wyjaśnia cele zwołania soboru trydenckiego i charakteryzuje reformę Kościoła katolickiego	opisuje cele i charakteryzuje działalność Marcina Lutra i Jana Kalwina oraz przedstawia okoliczności powstania kościoła anglikańskiego	
18	opisuje zmiany terytorialne Polski i Litwy w XVI wieku, w tym terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów	umieszcza w czasie i opisuje najważniejsze wydarzenia w dziedzinie polityki wewnętrznej ostatnich	przedstawia okoliczności zawarcia unii realnej pomiędzy Polską a Litwą (1569) i jej główne	charakteryzuje politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów, ze szczególnym uwzględnieniem powstania Prus	charakteryzuje sytuację wyznaniową w państwie polsko-litewskim w XVI wieku, w tym tolerancję

		Jagiellonów, wymienia instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej, w tym sejmików i sejmu walnego,	postanowienia	Książęcych, charakteryzuje instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej i ich kompetencje	wyznaniową; ocenia ustrój demokracji szlacheckiej
19	opisuje model polskiego życia gospodarczego w XVI wieku, uwzględniając działalność gospodarczą polskiej szlachty i rolę chłopów	przedstawia największe osiągnięcia polskiego renesansu i reformacji, uwzględniając twórczość Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Andrzeja Frycza Modrzewskiego;			rozpoznaje obiekty sztuki renesansowej na ziemiach polskich

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

Na lekcjach historii ocenie podlegają wiedza i umiejętności uczniów sprawdzane poprzez:

1) prace pisemne:

a) sprawdzian, czyli zapowiedziana z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem pisemna wypowiedź ucznia obejmująca określony przez nauczyciela zakres materiału trwająca jedną godzinę lekcyjną (z jednego działu materiału)

b) kartkówka, czyli pisemna wypowiedź ucznia obejmująca zagadnienia co najwyżej z 3 ostatnich lekcji, może być niezapowiedziana z ostatniej lekcji,

2) odpowiedź ustną

3) projekty grupowe;

4) pracę w grupach.

Warunki otrzymania oceny wyższej od przewidywanej :

Uczeń lub jego rodzice mogą złożyć pisemny wniosek do nauczyciela o ustalenie wyższej, niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych w terminie do trzech dni roboczych od uzyskania informacji.

2. Nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne jest obowiązany dokonać analizy zasadności wniosku według następujących kryteriów:

1) uczeń był obecny na 90% zajęć edukacyjnych z danego przedmiotu,

2) w całorocznym ocenianiu bieżącym występuje przynajmniej 50% ocen równych lub wyższych od oceny, o którą ubiega się uczeń.

Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 11 w Krakowie

3. W oparciu o tę analizę nauczyciel może ocenę podwyższyć lub utrzymać.